

г) до якого особового займенника треба додати іменники *кір, кут, майка, щур*, щоб отримати нові іменники? (*Я*);

д) які особові займенники мають значення будь-якого роду? (*Я, ти*).

Таким чином, пропонується система орфографічних вправ сприяє поліпшенню правописної грамотності учнів, а отже, і піднесенню загального рівня їхньої мовної культури.

Література

1. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів: Українська мова: 5-12 класи / Г.Т.Шелехова, В.І.Тихоша, А.М.Корольчук та ін.; за ред. Л.В.Скуратівського. – К.: Перун, 2005. – 176 с.

*Чаплигіна А., студентка
Донченко Л.О., доцент*

ОБРАЗ БОГДАНА-ІГОРЯ АНТОНИЧА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ

Драматично склалася творча доля поета Богдана-Ігоря Антонича. Здобувши за життя славу одного з найкращих поетів на західноукраїнських землях, викликавши багато суперечок своєю творчістю, він після смерті випав з історії української поезії. Проте його живий образ постає у творчості багатьох українських поетів. Зокрема львів'янин Ігор Калинець передбачив його повернення у наші часи:

Чекаєш ліпших днів під папороті квітом,

в цупкі обійми взяв тебе корінням ясен.

Вже хрест зігнув, лежить плющем обвитий.

На плитах злежаного листя барвінковий напис...

Чи знатимуть колись, де ти знайшов свій спокій,
окутаний навечно про прийдешнє снами?

Чи прийдуть юнаки із золотого полку

у бронзі вкарбувати «тут стрілець незнаний»[2,399].

Поет, який прожив усього двадцять вісім років, стільки ж років перебував у зоні мовчання.

До недавнього часу історія літератури подавалася в старанно процидженому й урізаному вигляді, що особливо стосувалося її розвитку на західноукраїнських землях. Білою плямою була не тільки творчість Антонича, а майже все міжвоєнне двадцятиліття.

Не згадувалися навіть імена Василя Бобинського, Івана Крушельницького, Мирослава Ірчана, що сповнені ентузіазму творити нову культуру, виїхали на Радянську Україну, активно включилися в

літературне життя, але незабаром були репресовані і загинули в сталінських тюрмах та таборах.

Тим часом таке явище, як поезія Богдана-Ігоря Антонича, не могла виникнути на порожньому місці, а лише в певному розвинутому літературно-мистецькому середовищі. Цю поезію слід виводити не лише від великої, підкресленої самим автором традиції Т.Шевченка й І.Франка, а й від літературної групи західноукраїнських письменників початку цього століття «Молода муза», української поезії 20-х років.

Спричинили до цього насамперед складні історичні обставини, в яких довелося жити нашому народові. Замовчування поета пояснюється також і поширенням у радянській критиці вульгарно-соціологічним підходом до літератури, який заперечував ідею співіснування різних естетичних платформ і стильових принципів, визначаючи саму лише соцреалістичну доктрину.

Сьогодні, коли заповнення білих плям у культурі, в історії стало важливою суспільною потребою, ця «невідома країна» повинна бути відкритою і освоєною. Б.-І.Антонич – не горде самотнє дерево на голій поляні, він – частка літературного процесу свого часу. Поетеса Любов Горбенко у поезії «...І вітри...» зображує величезну силу творчості Богдана-Ігоря Антонича:

...Не знає ясен, як йому цвісти,
Трава не знає, як їй називатись,
І соловейко – мов осиротів,
Якби з Антоничем і голос він утратив...
А був би він – увічнив кожна б пташку,
А був би він – сказав би ще своє...
Йому не важко – нам без нього важко,
Його очей нам нині не стає [2,413].

В наші дні, коли в соціології, філософії, соціальній психології утверджується ідея гармонійного співіснування природи і суспільства, розумного використання і дбайливого збереження природи, - хіба може поезія, яка проголосила єдність людини з біосом, закони якого однакові для всіх, поезія, яка вписала людину у вічний колообіг усього живого, яка утверджувала «розумне» в природі і «природне» в людині як гарант їх спільного виживання.

Попри незвичайну чутливість до нових художніх ідей і форм у світовому красному письменстві Богдан-Ігор Антонич, за власним визначенням, високо цінував художні традиції рідної землі, творчість рідної Лемківщини. Він розумів національний стиль не як щось скам'яніле й застигле, розвивав і збагачував його. Прадавні образи і символи, що оживали в його строфах, звучали по-новому:

Самотній лемку, чистооке диво
З країни різьбярів і полонин,
Конвалій солод і їдкий полин
Ти поєднав у злагоду щасливу.
Ішов осібно, а сягнув глибин
Тремкого слова, що пручалося дико... [2,403]

Гострий зір і насторожене вухо митця вловлювали в природі і житті приховані барви і потаємні звуки. Його проникливий розум прагнув гармонії і краси, а серце горіло любов'ю до всього живого на землі. Чутливість, метафоричність образів Антонича відтворені у вірші Марти Калитовської:

Був собі поет...
Пив із зорями
з кришталевої чарки
іскристе вино.
Був собі поет
мов Рембо –
неозораний.
Лягав на пахучій галяві
під місяця брилем солом'яним
золотаві нитки де плелись
про оленів мудрість.
Розчісував кучері сонцю
Розплітав зорям коси
блукав босоніж
По розпилених росах ранків... [2,391]

Поезія Антонича стала невід'ємною часткою літературного життя на Україні, вона вплинула і продовжує впливати на багатьох поетів, починаючи від початку 60-х років і по сьогодні, особливо на молодих. Уже можна б скласти цілу збірку з віршів, присвячених йому, починаючи з поеми Святослава Гординського «Сновидів» до творів наймолодших сучасних українських поетів Марти Калитовської, Івана гушака, Володимира Олейко, Володимира Базилевського.

Література

1. *Льницький М.М.* Богдан-Ігор Антонич. Нарис життя і творчості – К.: Радянський письменник, 1991. – 207 с.; 2. *Льницький М.М., Лубківський Р.М.* Весни розспіваної князь. Слово про Антонича – Львів: Каменяр, 1989. – 430 с.